

Forns de calç del Morro del Porc

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Camí del Morro del Porc
Emplaçament	Carretera B-1243 en direcció al Farell, abans d'arribar a la font a mà dreta després d'una cadena.
Alçada:	600

Coordenades:

Latitud:	41.65956
Longitud:	2.13606
UTM Est (X):	428070
UTM Nord (Y):	4612339

Classificació

Número de fitxa	08033 - 337
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Modern
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Dolent
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 014A00116
Autoria de la fitxa	Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa:	dt., 23/12/2008 - 01:00

Descripció

Conjunt format per cinc forns de calç. Són de planta circular i secció cònica, excavats al pendent d'un marge. No es conserven les obertures de la part inferior que donaven accés a la cambra de combustió, però que per les dimensions dels forns, segurament mesurarien aproximadament 1'2 x 1'5 x 2 m. Els murs són de paredat antic fet a base de pedres irregulars, algunes de dimensions considerables, unides amb fang i falcades amb pedruscall.

En un nivell de cota superior, es poden observar l'interior dels forns 1, 2 4 i 5. El treball de les màquines per eixamplar el camí com a pista forestal que permeti l'accés a vehicles d'extinció d'incendis forestals ha malmès una gran part d'aquests forns, com es pot observar encara en les fotografies realitzades els fregaments de la màquina. L'interior de la cambres de cocció tenen les parets recobertes de pedra irregular. En alguns indrets es pot observar encara malgrat el pas del temps, el camí d'accés dels carros que anaven a descarregar la calç.

Història

Els forns de calç o olles de calç són construccions tradicionals que es troben arreu de Catalunya. Fets de pedra i fang, al seu interior es feia una combustió de llenya per a obtenir calç. Antigament la calç era un material molt necessari, ja que s'utilitzava en la construcció per a fer les parets (per a unir les pedres), barrejada amb aigua i argila o sorra; també s'utilitzava per a arrebossar les façanes i emblanquinar les cases. També servia a impermeabilitzar les cisternes i els safareigs així com per a desinfectar i també tenia un ús agrícola per a ensulfatar les plantes contra les plagues. El procés de transformació de la pedra en calç es feia per combustió, mitjançant un forn de forma rodona fet dins la terra o la roca. Es necessitaven temperatures entre 800°C i 1000°C perquè el carbonat càlcic s'alliberés de l'anhidrid carbònic i passés a òxid de calci. Però per a aconseguir aquest procés es necessitava una preparació llarga i feixuga. Aquestes tasques duraven al voltant d'uns tres mesos i començaven entre el gener i el febrer, quan les feines agrícoles eren més escadusseres.

Primer de tot, es necessitava combustible, que s'obtenia desembrossant el bosc. El següent pas era la pesada feina d'arrencar la pedra amb pics i malls. Després es transportava la pedra i els fogots amb els carros fins al lloc on era situat el forn. Aquest s'omplia posant de forma circular les pedres depenent de la seva mida: a baix les més grosses i a dalt del curull les més petites. A la part inferior es deixava una finestra o boca per introduir-hi la llenya amb una mena de forca anomenada gavell. Quan començava l'encesa, ja no es podia parar fins que el mestre calcinaire deia que la pedra era ben cuïta. Un forn de la capacitat abans esmentada trigava de vuit a deu dies i quan els entesos deien que ja era al seu punt segellaven la boca del forn i la part superior o curull amb pedres i fang durant quatre o cinc dies més. Passat aquest temps ja era a punt per desenforar i transportar la calç en carros a la seva destinació per al seu ús.

D'aquesta antiga activitat, tan estesa només resta el mut testimoni d'aquells forns que en l'actualitat estan mig enrunats i tapats per la vegetació. La producció de calç va tenir una certa importància fins a mitjans segle XX, com ho demostra l'existència de moltes olles o forns arreu del territori.

